

Сёнтёрү ялавё

Муркаш район хаҫачё

1944 сұлхи майн 5-мёшёнченпе тухать

18 (7762) №

Юн кун, 2010 сұлхи мартн (пуш) 17-мёшё

Хакё ирёлё

Пёчёк бизнес аталанавё

Республикара

Сёнтёрсем сённине алла илесё

Район администрацийёнен

Мән Сёнтёрте пурнакансем сута тавакан «Потоп» салон умёнче пёр йышра пулса Пётём тёнчери хёра-рёмсен кунне уявларё, таша-юрәпа хёл асарёс, сугу-шугуле ёслекен салонн сұлталакне палла турёс. Новая урамри саванёс инсете илтёнчё сав кун. Уйрамах салон йёркелүсисем хайсен клиентёсем хушшинче ирттернё лотерея вылявё кәсәклә пулчё. Салон директорё Елизавета Ивановна Иванова кевё центрё выляттарнине уява пуханнисем тёп саванёс вырәнне йышанчёс. Купарнене Кивё Шоқан сынни Александр Алексеевич Пальков тивёсрё.

– 1970 сұлта туса пурнма кёне пұртён чүречисене 20 сұл каялла улаштартамччё кәна – каллех «ваталчёс». Ку хутёнчө вара «Потоп» салонла сьхантам. 6 чүрече 18 пин теңкёне ларчө. Шултаса пәхрәмәр та алка та кунтах тутарас терёмөр, – каласа парать Алчар ёне ферминчө ёслесе тивёслё канәва тухнә ветеран. А. БЕЛОВ.
(«Потоп» ёсё-хөлё пирки вырәсла материалла хаҫатан 3-мёш страницине паллашма пултарапәр).

Халь туса ирттермелли ёсене пәхса тухрёс

Тунти кун район пусләхё Ю.А. Иванов район администрацийён яваплә ёсөнөсемпе планерка ирттерчө. Чи малтанах вәл сак кунсенче иртнө Чәваш Республикин Правительствин тата Чәваш Республикин Президентенчө сүмөнчи муниципаллә районсен пусләхёсен Канашён ларәвёсем синче чаранчө. Юрий Александрович урамсенә электрификацилес ййту синче тёлпөн чаранса тачө. Сак ёсөнө туса ирттерме укҫатенкө малтан уйәрма паләтринчен чылай сахалрах пуласси синчен каларё. Саванпа та «сывәрса юлас мар» тесөн сакна валли кирлө пур документа мартан 22-мёшөчен хатёрлесе ситермеллине паләтрё.

Кәсалхи 2 уйәх хысра ёнтё. Планеркара экономика пайён пусләхё Э.И. Симакова сак хушәра районти промышленность предприятийёсем пёлтерхи сак вәхәтринчен 36 процент чухлө ытларах продукция каларса сутнине паләтрё. «Сеспель» акционерсен хупә обществи кәртәва вара 3,5 хута яхан үстернө. Саван пекех Муркашри тата Мән Сёнтёрти пурнамалли сурт-йёрпе коммуналла хусаләх предприятийёсем, «Моргаушрайгаз» филиал әнәслә ёслесе пырацсө.

Ял хусаләх продукцияне вара иртнө сұлхи сак вәхәтринчен 5 процента яхан ытларах туса илнө. Сыснасен йышө 9 процент ытла үснө. Районти ытти отрасльсем те иртнө сұлхи сак вәхәтринчен ләйәхра ёслөнө. Район администрацийён пусләхё сүмё – ял хусаләх пайён ертүси В.А. Калинин районта сур акине хатёрленес ёс

Суйлав Ыйтәвёсемпе

Сёнёлөхсем те сук мар

Чертлө суйлавчөн вәхәт нумаях юлмась. Вәл 2010 сұлхи октябрь уйәхөнчө пулмалла. Асәннә суйлавра пирён камсене суйламалла пуласси, унән йёркисем пирки тёллөнрөх район администрацийён йёркелүпе кадрсен, право ёнөпе тивёстерссин тата вырәннти самоуправлени органёсемпе ёслекен пайён пусләхне Лилия Юрьевна ТАРАСОВАНА каласа пама йытәрмәр.

– Вырәнти самоуправлени органёсен представителёсене иртнө созывра 2005 сұлхи октябрь уйәхөнчө суйланаччө. 2010 сұлхи октябрь уйәхөнчө вёсен полномочи тапхәрә тухать. Апла пулсан Муркаш район пусләхне, 16 ял тарәхөн пусләхне, депутатсен районти Пухәвён 25 депутатне тата депутатсен ял тарәхёсенчи Пухәвёсен 185 депутатне сёнөрөн суйламалла пулат.

Район пусләхне суйлассипе хәш-пёр улашанусем пур. Муркаш район пусләхне депутатсен Муркаш район Пухәвё хайён йышёнчөн суйлат. Район пусләхё хайён полномочиёсене яланлә мар професси тьтәмепе пурнацлат. Тепёр майлә каласан, обществәллә йёркепе.

Муркаш район пусләхё хайён полномочиёсемпе кирлөшүллөн сак тивёсене пурнацлат:

– ытти муниципаллә пёрлешүсөн вырәнти самоуправлени органёсем, патшаләх влас организацисем тёлөшпе районшән ответлә пулса тарать, Муркаш районёшён доверенносәрах ёссем пурнацлат;

– депутатсен районти Пухәвё йышәннә Уставпа паләтрнә нормативпа право акёсене алә пусать тата халәха пёлтерет;

– хайён полномочиёсемпе кирлөшүллөн йышәнусемпе хушусем каларать;

– депутатсен районти Пухәвён черетсёр ларәвне пухма ййтма пултарапәр;

– районти вырәнти самоуправлени органёсем вырәнти пёлтерешлө ййтусене тата федераллә сакунсемпе, Рәсәй Федерацийён субъекчөсен сакунёсемпе вырәнти самоуправлени органёсем сине хунә полномочиёсене тат

са панине тёрёслесе тарать. Район пусләхё район сьннисем тата депутатсен районти Пухәвё умёнчө ответлә пулса тарать. Вәлах депутатсен районти Пухәвён ёсне-хёлне йёркелесе ертсе пырат. Паләтрәмәр ёнтө, әна депутатсен йышёнчөн суйлассө.

Район Уставён 29-мёш статийинче Муркаш районён пусләхне суйлассин йёрки пирки каланә. Унта паләтрнә тарәх, район пусләхне депутатсен районти Пухәвё хайён йышёнчөн депутатсен районти Пухәвён полномочиё вёсленичченги тапхәра валли суйлат. Район пусләхөн кандидаттури пирки сөнүсене депутатсем депутатсен районти Пухәвён черетлө (черетсёр) ларәвөнчө таратассө. Район пусләхне депутатсем хайсен ирөкөпе уссән е вәрттән сәсәласа суйлассө. Әна депутатсен районти Пухәвён регламентенчө паләртса хурацсө. Депутатсен районти Пухәвён депутатсөсенчен ытларахәшө сәсәланә кандидат район пусләхне суйланнә шутланат.

Район пусләхне суйланени депутатсен районти Пухәвё хайён йышәнәвөпе сирөплө-

Ёслө тёл пулусем

Иртнө эрнере республикара РФ Президентенчөн федерацин Атәлси округенчи полномочиеллө представителё Г.А. Рапога пулчө. Вәл ЧР Президентенчөпе Н.В. Федоровпа регионти социаллә пурнацпа экономика аталанавён ййтәвёсене сүтсе явнә. Шупашкарти «Федерацин травматологи, ортопеди тата эндортезиологии центрөнчө» пулнә.

Унтан вёсем ветерансене «1941-1945 сұлсенчи Тәван сёршывән Аслә вәрчинчө сёнтөрнөрөнпе – 65 сұл» юбилей медалөпе наградалана.

Хыссан округри регионсенчи мәсәльмансен тён управленийёсен ертүсисен тёл пуләвне хутшәннә. Рәсәйри ислам пёрлөхө хальхи вәхәтра мёнлөрах лару-тәрура пулнине, мәсәльман организациёсем патшаләх власен органёсемпе пёрле кәмәл-сипет тата тён йәли-йёркине сыхласа хәварас тёлөшпе епле ёсленине, чикө леш енчи радикал-экстремизм юхәмөн япәх витемөпе кёрешессине йёркелес ййтәва сүтсе явнә.

«Сепёс пике»

Мартан 12-мёшөнчө Шупашкарта «Чәваш пики – 2010» республика конкурсө иртрө. Муркаш район ятне «Муркаш пики – 2010» конкурсө сөнтөрүси Татьяна Андреева хутёлерө.

Республикан тёрлө районсемпе хулисенчен пустарәннә 12 хёр хушшинчө әмәртса Татьяна, конкурсә хутшәнәсенчен чи кёсөнни, «Сепёс пике» номинация сөнтөрчө. Конкурсән пур тапхәрөнчө те хайне тивёслө тьтса, хайён пултарапәхне те, чәваш халәхөн историйөпе йәли-йёркине ләйәх пёлнине те кәртартса пама пултәрчө.

«Чәваш пики – 2010» ята вара Тәвай районенчи А. Королева тивёсрө. Вәл Чәваш патшаләх университетенчи журналистика факультетенчө вөрөнет.

Пирён пикене сак конкурсә хутшәнма пуләшса пыракансем пулман мар. Хатёрленү ёсөнчө Татьянәшән район администрацийён вөрөнтү, сәмрәксен политики тата физкультурапа спорт пайё, культура тата архив ёсөсен пайё, Москвакси шул администрацийё нумай тарәшрөс. «Расна» эстрадалә фольклор халәх ансамблө те «Сепёс пике» ята сөнө илме сахал мар пуләшрө. «Чувашьетгаз» пёрлөшөвөн «Моргаушимежрайгаз» филиалө, «Сундырь-Хлеб» пёрлөшү, «Сывләх» ФСК тата Ольга Афанасьева уйәрмә предприниматель («Ольга» парикмахерски) спонсорла пуләшу пачёс. Апла пулсан «пёрлөхре – вәй» тесе калама та пулат.

Хресчен, сур аки шухәшлаттарать-и?

Вәрләх сителөксёртерех

Хресчен умёнчө – сур аки. Районти сёр ёсөнө сак ответлә тапхәра епле хатёрленет-ха? Ку ййту сине хуҫсәләхсенчө сур аки валли янтәланә вәрләхән пахаләхө еплерех пулни те хурав парать. Камшән хёл ййхи паян та вёслөнмен-ха?

Колонкәсенчө: 1. Хуҫсәләхсем. 2. Кондициллө вәрләх (процентпа).

Е. Андреев яч. хис.	100	Суворов яч. хис.	100
«Волга»	100	«Ударник»	89
«Восток»	88	«Хлебобоб»	28
«Герой»	91	Чапаев яч. хис.	100
Ильич яч. хис.	100	Чкалов яч. хис.	56
Ленин яч. хис.	62	Мичурин яч. хис.	100
«Моргаушская»	100	«Гөя»	100
«Ориноно»	52	«Агро-Союз»	82
«Передовик»	86	КФХ Горбунов В.В.	100
«Свобода»	76	Районөпе	85

Саламлатпәр

Пирён юратнә, хисеплө, хакләран та хаклә, әшә кәмәллә, тарават, ёсөнчө сәпәйлә, таса чунлә чи сывәх сьннәмәр – Муркаш районенчи Турай ял тарәхне кёрөкөн Мән Тошкира пурнакан **Елена Самуиловна АФАНАСЬЕВА** пуш уйәхөн 16-мёшөнчө 50 сұл тултәрчө. Юбилей ячөпе чун-чөрөрен саламлатпәр. Семьере кирлөшү, сәл куҫ пек тапса таракан вәй-хал, тулли телөй, вәрәм ёмөр сунатпәр. Сывләху сан сирөп пултәр, чир-чөр мөнне ан пёлтер, Турә сана инек-синкөкөн сыхлатәр. Сөтелү сәкар-тәвартан, кил-сурту тәван-пөтөнтөн ан татәлтәр. Ачусемпе, мәнуксемпе, тәванусемпе саванса пурнамалла пултәр.

Сана саламласа: юратнә мәшәру, ывәлусемпе кинүсем, хөрөпе кёрүшө, мәнуксем.

СЫРАҢТАРУ

Хаклә вулакансем! Районти «Сөнтөрү ялавё» хаҫата 2010 сұлхи апрель уйәхөнчөн илсе тәма сыраңтарас тапхәр вёслөнөсө пырат. Саванпа та почтальонсемпе паян-ыранах тёл пулма тарәшәр. Яланах пёрле пулар!

В. ШАПОШНИКОВ сыра с илнө.